

ALEKSANDER BURSCHE, KIRILL MYZGIN

ZŁOTY MEDALION KRYSPUSA ZNALEZIONY NA BUKOWINIE (UKRAINA)

Na terenie osady kultury czerniachowskiej w Ivanovcach na obszarach północnej Bukowiny w południowo-zachodniej Ukrainie w maju 2013 r. poszukiwacz znalazł złoty medalion Kryspusa, wagi półtora solida, wybity w Sirmium w 321 r. Multiplum, znane dotąd z jednego egzemplarza, pierwotnie zaopatrzone było w – obecnie odłamane – uszko, a być może również ramkę. Medalion został wyemitowany z okazji *quinquennalia* rezydującego w Trewirze Kryspusa, który z okazji rocznicy panowania odwiedził swojego ojca Konstantyna I w Sirmium, stolicy prefektury Illiricum. Złote medaliony z czasów dynastii Konstantynów stanowią najliczniejszą grupę multipla występujących na obszarach Barbaricum, co związane jest z aktywną dyplomacją, jaką prowadził Konstantyn I i jego następcy wobec barbarzyńców. Jednak na terenach kultury czerniachowskiej złote medaliony są znajdowane zadziwiająco rzadko i egzemplarz z Ivanoviec jest do tej pory trzecim zarejestrowanym multiplum. Wśród monet złotych dominują znaleziska aureusów z III w., natomiast znaleziska solidów z 1. poł. IV w. są bardzo nieliczne. Tym większego znaczenia nabiera napływ pojedynczych złotych multipla, będących istotnym narzędziem w rękach rzymskiej dyplomacji i trafiających do rąk przedstawicieli gockich elit władzy. Osada kultury czerniachowskiej w Ivanovcach leży w pobliżu Komariva, gdzie odkryto warsztaty wykonujące naczynia szklane datowane na IV w. W okolicach leżącego w pobliżu Chocimia znaleziono także złote *quaternio* Galliena, wybite w 263 r. Na prawobrzeżnym dorzeczu Dniestru są znajdowane ponadto solidy z 2. poł. IV w. Wszystkie te znaleziska wskazują, że w omawianym regionie w 2. poł. III, a zwłaszcza w IV w. musiało być zlokalizowane lokalne centrum władzy.